

725.80 Via da Samignun

Da la senda da sauma a la via da colliaziun segira l'enviern

Quatter tunnels, punts a spunda sco er per part in nov trassé – la via da Samignun duai veginr renovada en etappas e rendida segira l'enviern uschè bain sco pussavel. Circa in onn e mez suenter l'emprima siglientada tradiziunala dal tunnel «Val Pischöt» po quel veginr surdà al traffic sco emprima etappa da renovaziun en il rom d'ina festa ils 14 da december 2017.

Il territori enturn la vischnanca actuala da Samignun ha vivì fin il cumentzament dal 19. tschientaner en ina isolaziun cumplettà ed era cuntaschibel mo sur stretgas sendas da sauma. Cur che ina via pli lada è

veginida construida l'onn 1830 en il vitg tirolais vischin Spiss, ha quai avert a la cuminanza dal vitg da Samignun ina colliaziun directa cun l'Austria. Ina colliaziun stradala ch'è veginida preferida quella giada dals Samignechlers envers ina colliaziun cun l'Engiadina sin terren svizzer. Quai schebain che la regenza grischuna da quella giada avess preferì ina colliaziun cun il vitg da Martina, situà en Svizra.

Circa 70 onns pli tard ha il chantun Grischun puspè reprendì l'idea d'ina via svizra a Samignun ed ha concedì in credit per ina via da colliaziun da Martina a Samignun. Correspundentamain ha il chantun Gri-

schun construì il cumentzament dal 20. tschientaner en etappas la via da Samignun actuala. L'atun 1912 ha ella pudi veginr surdada al traffic.

Extensiun en etappas

Suenter la surdada al traffic l'onn 1912 è la via da Samignun veginida renovada u reparada mo pli punctualmain. La substansa architectonica da questa via chantunala da colliaziun deriva pia per gronda part anc dal cumentzament dal 20. tschientaner e na correspunda betg pli a las pretensiuns actualas envers ina via chantunala da colliaziun. Cun l'extensiun en etappas duai l'unica

colliaziun cun Samignun ch'exista sin terren svizzer, vegnir munida cun la segurezza d'enviern la meglia pussaivla.

Cunzunt il traject tranter «S-chalun» ed «Acla da Fans» na cumentava betg pli las pretensiuns concernent la ladezza e la geometria da la via. Ultra da quai è la via da Samignun exposta da stad sco er d'enviern a privels da la natira – sco per exempli crudada da crappa u lavinas – e sto perquai vegnir serrada mintgama per plirs dis cunzunt durant ils mais d'enviern. Ina renovaziun per augmentar la segurezza dal traffic e dal manaschi era ed è pia urgenta main inditgada.

Cun l'avertura e cun la surdada al traffic da l'emprim da quatter tunnels previs sin la via da Samignun, ha l'uffizi da construcziun bassa dal Grischun terminà l'emprima etappa da circa 510 meters lunghezza da la renovaziun da la via da colliaziun tranter Vinadi e Spissermühle. Las lavurs da la segunda etappa da renovaziun han già cumenzà cun la construcziun d'ina punt a spunda e duain vegnir terminadas previsiblamente l'onn 2022 cun l'avertura dal tunnel «Val Alpetta». La construc-

ziun dal tunnel «Val Cotschna» è previsa durant ina fasa da construcziun da quatter onns che dura da 2021 fin 2024, quella dal tunnel «Val Mundin» da 2023 fin 2026.

Tunnel Val Pischöt

En in'emprima etappa è quest traject plain stortas, stretg e nunsurveivable en il territori da la «Val Pischöt» vegni renovà – a custs stimads da circa 16 millions francs – tenor las pretensiuns actualas envers la segurezza cunter privels da la natira ed envers la charrabladad. Per cuntascher ina segurezza dal traffic e dal manaschi uschè gronda sco pussaivel è plinavant vegni adattà il trassé en il sectur da la galleria «Pischöt» e sviada la zona da privels da la vart da la muntogna cun il tunnel «Val Pischöt».

Il coc da circa 325 meters lunghezza da questa emprima etappa d'enroindiment è vegni realisà en in temp da planisaziun e da construcziun da circa 4 onns. Cun realisar la construcziun da quest traject èn stadas las sfidas las pli grondas cunzunt quellas da mantegnair cintnuadament il traffic en relaziuns da spazi fitg stretgas, da prender las mesiras necessarias per segirar la via cunter crudada da crappa sco er la metoda d'avanzament (segirar l'avanzament cun in sistem da bischens). La construcziun artifiziala fatga da nov demussa ina ladezza dals vials da 7,00 meters ed inaltezza interiura da 4,50 meters. Plinavant ha il tunnel ina pendenza longitudinala dad 8,6 pertschient

ed ina pendenza traversala da 5 pertschient.

Circa in onn e mez suenter l'emprima siglientada tradiziunala po quest tunnel vegnir surdà al traffic en il rom d'ina festa d'avvertura ed a medem temp po vegnir mess il term per ils futurs projects da renovaziun.

Ils realisaturs

Patrun da construcziun, direcziun generala e direcziun da construcziun:

- Uffizi da construcziun bassa, District 4 Scoul

Auturs dal project:

- 2e elektro engineering ● AF Toscano AG ● Brüniger + Co. AG ● Cancilini + Partner S.c.r.l. ● Donatsch + Partner AG ● Schneider Ingenieure AG

Interpresas:

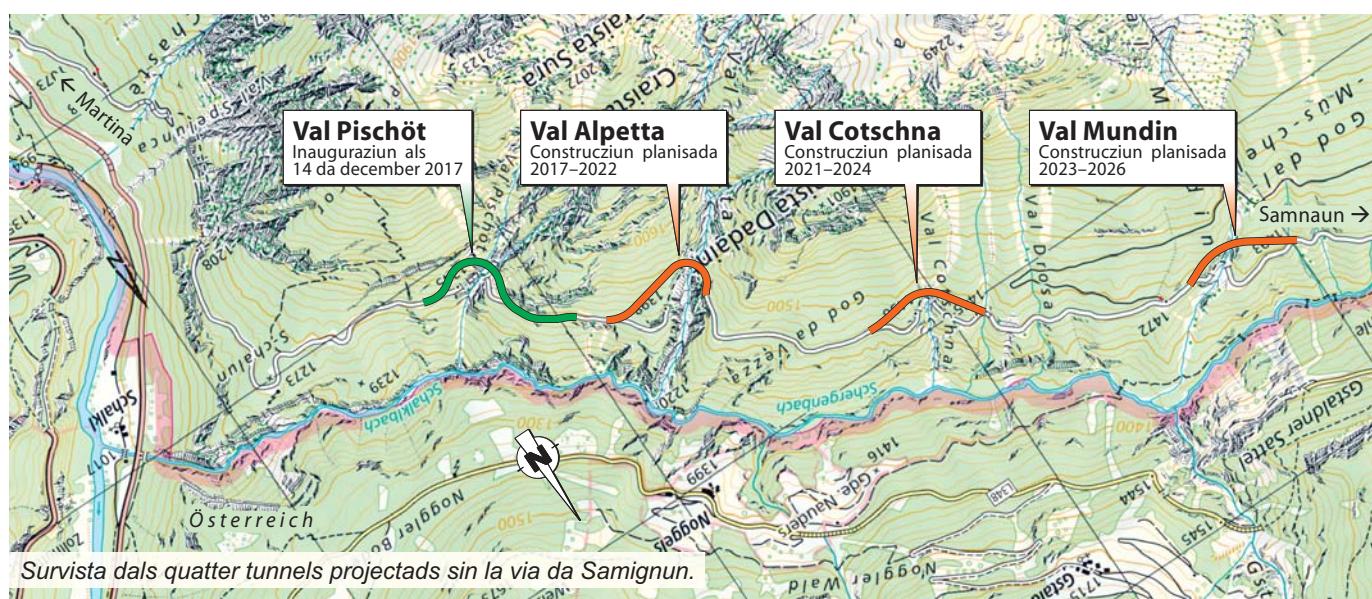
- ARGE ValPi (Andrea Pitsch AG / Bezzola Denoth AG / Nicol. Hartmann & Cie. AG / Lazzarini AG) ● ARGE Engiadina Bassa (Cellere Bau AG / HEW AG) ● ACP Environment AG ● Arena Tech AG ● Curea Elektro AG ● Eberle Landschaftsbau ● ERAG Netzbau AG ● Fibertech Jetzer ● Hodapp Schweiz AG ● Kummel + Matter AG ● Lenzlinger Söhne AG ● LKE Haustechnik AG ● Otto Bohr AG ● Perazzelli Metallbau AG ● PKE Electronics AG ● Schocher + Rüegg AG ● Siemens Schweiz AG ● Sigmaplan AG ● stromundbit GmbH ● Rigamonti SA ● Walter AG Signaltechnik

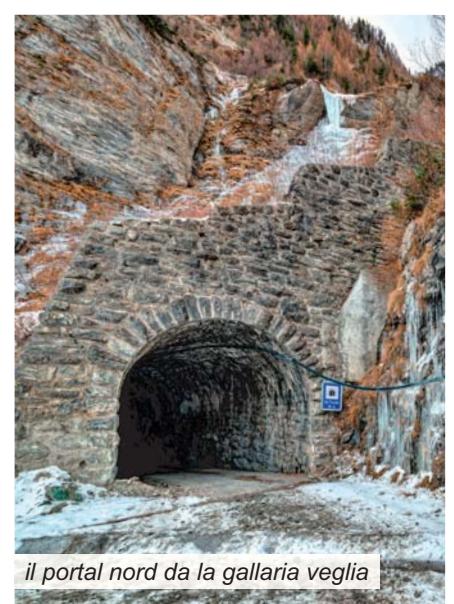
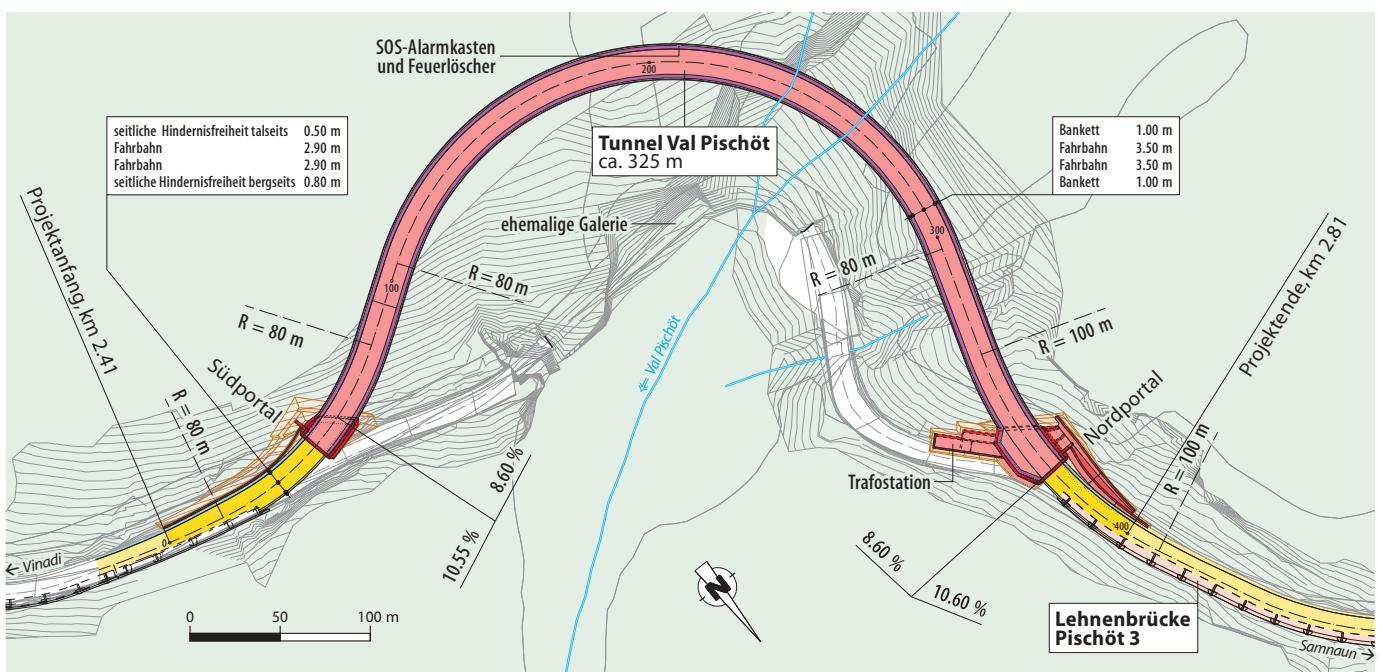
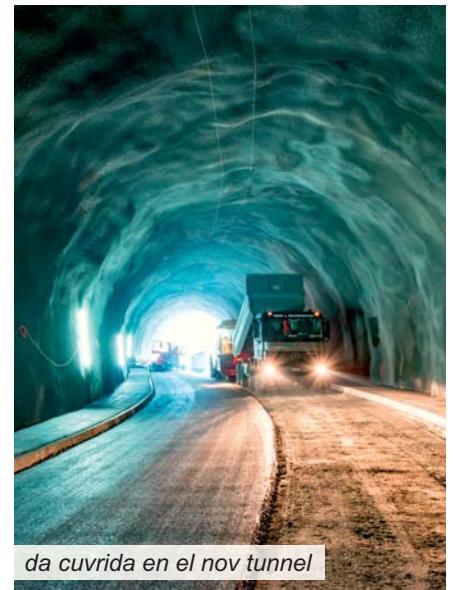
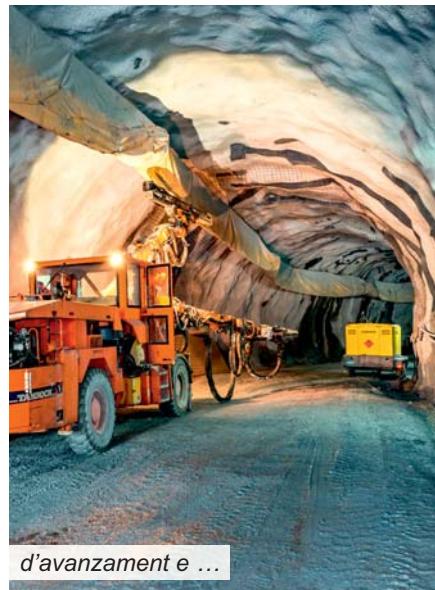
Geologia:

- BTG Büro für Technische Geologie AG ● Baugeologie und Geo-Bau-Labor AG

Impressum

Cuntegn: *Uffizi da construcziun bassa dal Grischun*. La reproduciun dals mappe e dal text cun indicaziun da la funtauna è giavischada. Questa infurmaziun dal UCB sco er autres infurmaziuns davant temas stradals pon vegnir chargiadas giu sco PDF e stampadas sut www.tiefbauamt.gr.ch > Documentaziun.

Ina colliaziun segira rinforza la vischinanza cun Samignun

Victor Peer, President communal da Valsot

Suenter lavurs da planisaziun da plirs onns e suenter in temp da construcziun da bundant in onn e mez po ussa – ils 14 da december 2017 – vegnir festivada l'avertura dal tunnel Val Pischöt. Il tunnel d'ina lunghezza da circa 325 meters signifita per la vischnanca da Valsot cun tut sias fracziuns l'unica colliaziun situada sin territori svizzer cun nossa vischnanca vischuna da Samignun. El è il coc da la via da Samignun che collia l'Engiadina bassa cun la vallada da Samignun. La segirezza d'enviern è s'augmentada considerablament cun quest project e per quai vuless jau engraziar, en num da tut nossa populaziun, zunt cordialmain a la regenza da noss chantun sco er a tut quels ch'en stads responsabels per il project.

La via tar la veglia galaria Val Pischöt satisfa ussa er concernt la ladezza e la geometria a las pretensiuns actualas.

La summa d'investiziun da circa 16 milliuns francs è considerabla. Ma ella ha vali la paina ed è da gronda impurtaña per nossa vischnanca sco er per nossa regiun. Nossa vischnanca ha divers aspects cuminals cun Samignun, particularment l'agricultura che alpegia en la Val Sampaioir sin las alps da Samignun, il territori da skis Samignun-Ischgl e cunzunt er l'aclaun Acla da Fans sco er il center da cumpra liber da dazi «Acla da Fans» sin il territori da nossa vischnanca.

Per la vischnanca da Valsot è l'extensiun da la via da Samignun ina facilitaziun essenziala per il traffic. Nus tuts essan cuntents da questa realisaziun necessaria. En num da la populaziun da Valsot e segiramain er da tut la regiun da l'Engiadina bassa vuless jau perquai gratular a tut las parts participadas per il project reussì ed engraziar zunt cordialmain per lur grond engaschament.

L'extensiun da la via da Samignun da Vinadi fin Spissermühle fiss stada necessaria gia da ditg

Hans Kleinstein, President communal da Samignun

Fin il 19. tschientaner procurava Samignun per gronda part sez per ses basegns. Quai che vegniva duvrà supplementarmen u pudeva vegnir vendi, vegniva procurà u manà en il Tirol vischin (Oberes Gericht). Per ils purs da Samignun era quai quella giada in martgà rentabel. Ma perquai che l'unica «via charrable» che colliava Samignun cun il «mund exterior» manava sur l'Austria, n'hant betg pudì etablir relaziuns commerzialas cun l'Engiadina bassa. Quest dischavantatg da las nauschas colliaziuns da traffic sa manifestava pli e pli. Ultra da quai manava l'unica via sur il territori austriac. Quai era politicamente fitg problematic.

Per quest motiv è alura vegnida construïda ils onns 1907 fin 1912 – grazia ad in sostegn generus da la confederaziun e dal chantun – la via da Samignun da Vinadi a Spissermühle. La via ha permess ina colliaziun directa da Samignun cun l'ulteriura Svizra. Quest access direct a l'Engiadina è sa mussà dal rest sco buna pussaivladad da gudogn e da vendita. Suenter l'avertura da la via, l'onn 1912, n'hai betg pli durà ditg fin ch'i èn vegnids construids ils emprims hotels a Samignun. Gia ils onns 1920 ha Samignun pudi retschaiver giasts ed ha prest survegnì ina impurtaña considerabla sco lieu da sport d'enviern. Ils onns 1950 è alura vegnì construì l'emprim runal e fin l'onn 1971 è la purschida da letgs vegnida extendida ad ina capacitat dad 800 unitads.

Cun la construcziun da la pendiculara da Samignun, ils onns 1977/78, e cun la fusiu simultana dal territori da skis da l'arena dal Silvretta, Samignun-Ischgl, ha cumenzà il svilup urgentamain necessari per Samignun. Quest svilup ha però gi per consequenza che la via da Samignun cun ses tunnels stretgs na satisfascheva betg pli al volumen da traffic pli e pli grond, cun bus da skis, cun rullottas e.u.v. Ultra da quai era la via d'access savens ser-

rada perquai ch'i mancavan ils indrizs da segirezza. Quai aveva consequenzas negativas per il lieu da turissem.

Perquai che l'extensiun urgentamain necessaria da la via d'access a Samignun n'ha betg pudi vegnir realisada svelt avunda, ha la vischnanca da Samignun concludì l'onn 1980 – en tractativas cun il pajais Tirol – da cofinanziar l'extensiun da la via d'access a Samignun che maina sur l'Austria (Fuond/Spiss). L'extensiun da questa via d'access è fin oz d'ina impurtaña economica existenziala per Samignun.

Tuttina ha la vischnanca da Samignun deponì l'onn 2007 l'instanza tar la regenza dal chantun Grischun, che l'extensiun da la via da Samignun fiss stada necessaria gia da ditg e stuess vegnir cumenzada immediatamen. Grazia a la gronda chapientscha ed al grond sostegn da vart da la regenza dal chantun Grischun sco er da vart dal cussegl grond, ch'er la vischnanca da Samignun haja il dretg d'ina via d'access moderna sur il territori suveran svizzer, ha l'uffizi chantunal da construcziun bassa prendì per mauns cun grond engaschament l'extensiun da la via. Ils ultims onns èn vegnidas fatgas construcziuns da milliuns vi da la via d'access. Il punct culminant è segiramain la construcziun nova dal Tunnel Val Pischöt che po vegnir avert ussa uffizialmain.

Savend che las proximas etappas d'engrondiment vi da la via da Samignun èn planisadas e che la construcziun nova dal Tunnel Alpetta vegn cumenzada gia la stad 2018, avain nus buna speranza che l'extensiun finala da la via vegnia ad esser liquidada en in pèr onns.

En num da la populaziun da Samignun engraziel jau tut las parts participadas che han possibilità fin ussa l'extensiun da la via da Samignun.